

100100
5.1.56 m
11B

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

nr 9/1/56/A

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: DGPZ/DGEM
Onderwerp: Rapport betr. samenwerking
op het gebied van de atoom-energie
in de OEES

Datum: 4 januari 1956
Nummer: 2439
Fotonummer: 132132

./.

Na overleg met onze ambtgenoot van Economische Zaken en mede namens mijn ambtgenoot zonder Portefeuille, Mr. J.M.A.H. Luns zend ik U hierbij het eind december verschenen rapport van de OEES over de samenwerking in Europa op het gebied van de atoom-energie.

Dit rapport kwam voort uit een resolutie, welke de Raad van de OEES op 10 juni 1955 aannam en welke luidt:

"Considering that it is the intention of Member countries to cooperate by whatever means will be found most suitable in order to secure the greatest benefits from the use of nuclear energy as a new factor of economic expansion, the Council agrees to explore the possibility of such economic and financial cooperation within the Organisation."

Een speciale werkgroep werd opgericht. Deze werkgroep heeft alle OEES-landen bezocht en heeft haar bevindingen en voorstellen in het bijgaande rapport aan de Council voorgelegd.

Het rapport doet voorstellen over een zo breed mogelijk gebied van samenwerking met betrekking tot de kern-energie en behandelt de volgende onderwerpen:

- a. De algemene ontwikkelings- en investeringsprogramma's;
- b. De gemeenschappelijke bouw en exploitatie van bepaalde fabrieken of installaties;
- c. Een harmonisatie van de noodzakelijke wetgeving op het gebied van openbare gezondheid, arbeidsveiligheid, en de vestigings- en exploitatie-voorwaarden van kernsplittings-installaties;
- d. Opleiding en research;
- e. Normalisatie en standaardisatie;
- f. De vestiging van een gemeenschappelijke markt voor grondstoffen, apparaten, installaties etc. voor de opwekking van kernenergie;
- g. Controle op het gebruik voor vreedzame doeleinden.

Aan
de Heer Voorzitter
van de Ministerraad
'S-GRAVENHAGE.

- Het -

Het rapport eindigt met een voorstel tot een resolutie, welke door de Raad zal moeten worden aangenomen en welke op blz. 34 onder par. 112 te vinden is.

Op 13 januari zullen de algemene beraadslagingen over dit rapport in de ambtelijke Raad van de OEES een aanvang nemen. Het ziet er naar uit, dat formele beslissingen pas genomen zullen worden op de vergadering van de ministeriële Raad van de OEES in februari a.s.

Wanneer slechts de OEES zich met de vragen van samenwerking op atoomgebied zou bezig houden, zou ik zonder meer aan de Ministerraad kunnen adviseren met de in het rapport voorgestelde vorm van samenwerking akkoord te gaan. Ik beschouw het rapport als een nuttige en heldere analyse, terwijl het inzicht in de OEES bestaat, dat op atoomgebied op zovele terreinen en manieren kan worden samengewerkt, dat men de structuur zo min mogelijk rigide moet houden en de mogelijkheid moet openen, dat in het kader van de OEES groepen OEES-landen een nauwere samenwerking nastreven dan andere groepen. Men stelt voor daarbij gebruik te maken van art. 14 van de conventie van de OEES, dat tot nu toe niet gebruikt is en dat de mogelijkheden opent om vormen van samenwerking in de OEES te vinden, waaraan niet alle OEES-landen deelnemen.

Een complicatie vormt echter het feit, dat tezelfder tijd deze materie aan de orde is in de Brusselse conferentie, welke uit de resolutie van Messina is voortgevloeid. De Raad is op de hoogte van de voorstellen, welke de Expert Commissie voor Kernenergie heeft uitgewerkt ten aanzien van een samenwerking tussen de Zes, hoewel deze studie nog niet in een definitief rapport aan de Ministers is voorgelegd.

Wij staan dus voor het probleem van de verhouding tussen de samenwerking in de OEES en de samenwerking tussen de Zes. Wij moeten met de mogelijkheid rekening houden, dat de Zes tot een vorm van samenwerking zullen besluiten, die zal leiden tot een fundamenteel andere opzet dan de OEES voor ogen heeft, met name een supra-nationale atoomgemeenschap, die de soevereiniteit van de deelnemende landen sterk zal aantasten.

Nu de discussies in de OEES zullen voorafgaan aan de Regeringsbeslissingen in het kader van de Zes, moet naar mijn mening in Parijs een standpunt worden ingenomen, dat met deze omstandigheid rekening houdt. Ik zou daarom aan de Ministerraad willen voorstellen, dat door de Nederlandse vertegenwoordiger in de ambtelijke Raad van de OEES, Dr Kruisheer, een standpunt wordt ingenomen van de volgende inhoud:

" De Nederlandse regering juicht het tot stand komen van het OEES-rapport toe. Zij acht dit een nuttige en constructieve bijdrage tot de volstrekt noodzakelijke samenwerking op atoomgebied in Europa. Zij zal daarom van harte meewerken aan de uitwerking van dit rapport en zij hoopt, dat het zal leiden tot levensvatbare samenwerking op dit gebied. Zij moet echter de aandacht van de OEES vragen voor het feit, dat volgens de resolutie van Messina ditzelfde onderwerp aan de orde is

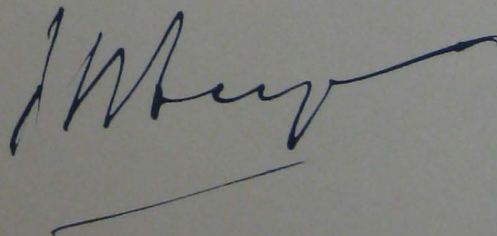
in Brussel. De discussies in Brussel zouden kunnen leiden tot het oprichten van een supra-nationale atoomgemeenschap. Wanneer dit het geval zou blijken te zijn, dan zouden de zes landen, welke in Brussel bijeen zijn, op een bepaald moment optreden als één geheel. Wanneer dat het geval zou zijn, dan zal Nederland het standpunt innemen, dat het van het grootste belang is, dat de relatie tussen deze gemeenschap en de OEES op zo constructief mogelijke wijze wordt geregeld. Of daarbij kan worden volstaan met het toepassen van artikel 14 valt thans nog niet te overzien. Mochten de besprekingen in Brussel niet leiden tot het ontstaan van een gemeenschap, maar tot het besluiten tot samenwerking op atoomgebied, welke samenwerking vergelijkbaar is met die welke in de OEES plaats vindt, dan zal Nederland het standpunt innemen, dat een dergelijke samenwerking in de OEES moet plaats vinden".

Ik heb inmiddels dit standpunt voorgelegd aan mijn Benelux-collega's. Bij het schrijven van deze nota was de reactie van hen nog niet ontvangen. Getracht zal worden in de OEES-vergadering een gemeenschappelijk Benelux-standpunt in te nemen en er zal worden nagegaan, of het mogelijk is een gemeenschappelijk standpunt met de Zes te formuleren. Of dit laatste echter mogelijk zal zijn, betwijfel ik ten zeerste.

Ik zou gaarne het akkoord van de Ministerraad ontvangen op de hierboven omschreven gedragslijn.

Spoedshalve is een exemplaar van deze nota rechtstreeks aan de leden van de Ministerraad toegezonden.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'J. W. Bey', is written over a horizontal line. The signature is fluid and cursive.